

Rövid hírek ...

84

Visby városa (Gotland, Svédország) egykor a Hanza-városokhoz tartozott, azonban a 14. századra egykori kiemelkedő szerepe letűnően volt. 1361-ben IV. Valdemár dán király úgy döntött, hogy országához csatolja Visbyt, ezért egy 2500 fős sereget küldött a városhoz. Kb. 1800 helyi lakos (főként földműves) vette fel a harcot a dán sereggel. A tapasztalt támadók a város falai előtt gyakorlatilag megsemmisítették a helyi erőket, melyek közül 1700-an maradtak a csatatéren. Tetemeiket tömegsírokba dobták. Nemrégiben régészeti feltárások során mintegy 1188 maradványt sikerült azonosítani, melyeken jól megfigyelhetőek a fegyverek okozta sérülések: főként nyílhegyek, kardok és csatacsákányok okozta nyomok. Érdekes, hogy rengeteg páncéldarabot is sikerült találni, ezeket sok esetben le sem húzták az elhunytól.

Egy gotlandi csata régészeti nyomai

Vaskori vírus nyomai Németországban

Heuneburg (Németország) vaskori erődítés közelében, egy vaskori halomsír feltárása során, a temetkezés mellett egy érdekes edényt találtak. Az edény tartalmának elemzése nem várt eredményt hozott. A laboreredmények különböző proteinek maradványait mutatták, melyek emberi vérhez és szervekhez köthetők. A legérdekesebb proteinek azonban a krími-kongói vérzéses láz vírusához tartozhattak. Ezt a vírust kullancsok terjesztik, de fertőzött állat feldolgozása során is átterülhet az emberre. A Kr. e. 600 és 450 között elhunyt előkelőséggel is valószínűleg ez a kór végzett, azonban korabeli járványról egyelőre nincs adatunk.

Vízvezeték cseréje közben bukkantak rá egy női sírra Szarvason. A jobb oldalán, zsugorított pozícióban fekvő váz egy részét a korábbi földmunkák már elpusztították. A Tessedik Sámuel Múzeum munkatársai rövid időn belül feltárták a sír érintetlen részét is. A csontok mellett 3 spondylus kagylóból (ezek a Földközi-tengerben élnek) faragott gyöngyöt találtak. Bár edénymelléklet nem került elő, az mégis jól keltezi a sírt, hogy a koponyán vörös festék nyomait figyelték meg, amelynek használata a Körös-vidéken az újkőkor késői szakaszában volt általános szokás.

7000 éves újkőkori sír Szarvason

..... a világból

Bácsmezi Gábor

A
római kori

Vindonissa (a mai Windisch közelében) katonai táborában feltárások zajlanak. Az egyik épen feltárt főzőedényben – égett állatcsontok mellett – 22 darab római mécseszt találtak, melyekben egy-egy érme is volt. A mécseseken változatos díszítések és alakok láthatók, többek között a Hold istennője, Luna, de oroszlánok és egy gladiátor is. A bronzérméket Kr. u. 66–67-ben verték. Hasonló jelenség mindeddig még nem került elő, így a régészeknek csak feltételezéseik vannak erről a nem mindennapi leletegyüttesről.

Rejtélyes római kori mécsesek Svájcban

85

7000 éves környezetszennyezés

Wadi-Faynan

patakja mentén (Dél-

Jordániában) Kr. e. 5000 körül élő

közösségek élénk rézfeldolgozással is foglalkozhattak. Számtalan kisebb gödröt, igen kezdetleges kohót találtak a régészek, ahol a rézolvastás történhetett. A fémfeldolgozás során a réz bekerült a patak medrébe is, ahol felhalmozódhatott. A réz koncentrációja jóval magasabb mind a jégkori, mind a későbbi rétegekből vett mintákénál. Egyelőre nem találtak emberi maradványokat a környéken, így még nem lehet vizsgálni a szennyezés hatásait az egykori helyilakosságon.

Górzycza

(Nyugat-Lengyelország)

közelében, egy középkori temető feltárása során 3 különleges sírt találtak a régészek. Mindhárom sírban néhány csigolyán egy-egy apró, szabályos lyuk volt megfigyelhető, melyet egy hegyes tárgy (talán szög) okozott, amivel átszúrták a testet. Megelőzve a sírokból való kikérelést az egyik férfit lefejezték, egy nőnek eltörték a térdeit, míg a másik férfi fejét nagyobb kövek közé szorították a sírban. Az első két esetben az elhunytak gerincbetegekben szenvedtek, mely erős görbülettel járt. Nem zárható ki az sem tehát, hogy épp ez a betegség járult hozzá ahhoz, hogy a közösség még holtukban is fenyegetésnek érezze őket.

Lengyel „vámírsírok” a középkorból

Kori és Heka romjainál (Oszaka prefektúra, Japán), az úgynevezett Yayoi kultúra időszakából (Kr. e. 300–Kr. u. 300) származó agyagbabát találtak. Az 5,9 cm magas, 3 cm széles baba épségben került elő, szemeit, száját és füleit apró lyukakkal ábrázolták. A cilindrikus testen nincsenek jelezve a végtagok, mégis szilárdan áll a lapos aljon. A lelet érdekessége, hogy ez az első ilyen lelet az egész prefektúrából, ráadásul teljesen épen került elő.

2000 éves agyagbaba Japánban

300 éves eltűnés megoldva?

Philip Christoph Königsmark svéd grófot 1694 júliusában látták utoljára. A gróf a német Sophie Dorothea von Braunschweig und Lüneburg hercegnőnek udvarolt, aki boldogtalan házasságban élt Georg Ludwig hannoveri választófejedelemmel. 1694-ben a gróf meg akarta szöktetni a hercegnőt, és megjelent a hannoveri Leineschlossban, azonban soha többet nem látták. 2016. augusztus 11-én, a kastély renoválása közben a munkások egy csontvázra bukkantak, amelyről megállapították, hogy néhány száz éves. A Göttingeni Egyetem munkatársai DNS-vizsgálatokkal szeretnék bizonyítani, hogy a gróf maradványait találták meg. A hercegnőt az affér után száműzte férje, aki később I. György néven Anglia királya lett.

A Szegedi Tudományegyetem munkatársai idén nyáron folytatták a 2014-ben megkezdett régészeti feltárásokat a dombóvári Gólyavárban. A középkori várat a Csák nemzetségből származó Dombai család tagjai építették a 14–15. század fordulóján. A 16. század közepén nem sokkal a család kihalása után a többször átépített, reprezentatív várkastélyt az oszmán hadak elfoglalták és végvárként használták. A török kiűzése után a vár Esterházy Pál herceg birtokába került, de nem sokkal később, 1702-ben lerombolták. Az ideai ásítás során a Zsigmond-korban épült déli palotaszárny és annak környezete került feltárára. Az építészeti részletek mellett további értékes leletek is előkerültek: arany fülbevaló, az egyik latrinaaknából egy majdnem teljesen ép bronzfüstölő, Allah feliratú amulett stb.

Várfeltárás Dombóváron

METALL 5
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Szeged, Brüsszeli krt. 19
Tel.: 62/470-310

Szeged, Pulz u. 33. sz. alatt
Tel.: 62/553-351

METALL 5
STOKE
VILLAMOSÁGI SZAKÜZLET

A Barát Papír Kft. a Xerox Magyarország hivatalos disztribútora.

Magyarországon az egyik legnagyobb naptár választék.

BARÁT PAPÍR KFT.

Szeged, Irinyi János u. 1.
Budapest, Károlyi Sándor u. 154/A
Békéscsaba, Illésházi u. 5-7.
Tatabánya, Tavaszmező u. 2.

www.barat.hu

Gerilla Gourmet
Bemutatója

SZEGEDI PAPRIKA SHOW ÉS Chili Weekend

Széchenyi tér, 2017. október 13-14-15.

A szegedi paprika évszázados hagyományai az újgenerációs chili manufaktúrák és street food kiállítók extravagáns ízvilágával ötvözve.

starlightmarketing.hu | info@starlightmarketing.hu

Tel.: 06 30 194 1299 | 06 30 929 8409

